

Symposium Groen en Participatie

8 maart 2012

GEWIS

Alphen aan den Rijn

Participatie met visie

An abstract painting with a central focus on a human eye. The eye is rendered in a realistic style with detailed eyelashes and a pinkish iris, set within a blue diamond-shaped frame. Above the eye, three yellow exclamation marks are drawn. The background is a vibrant, chaotic composition of colors including teal, orange, pink, and green, with various geometric shapes, lines, and splatters. A large green square is visible on the right side, and a pink starburst shape is on the left. The overall style is expressive and modern.

Door Kees van Velzen

Wat is participatie?

- Hebben van aandeel in iets
- Deelnemen aan inrichten en beheren van de leefomgeving, met alle relevante partijen
- Samenspel van o.a. fysieke en sociale aspecten in leefomgeving

Waarom participatie?

- Tijdgeest:
  - Mondiger publiek
  - Ervaringsdeskundigheid benutten
  - Velen voelen zich betrokken en vragen
  - Bezuinigingen nopen tot creativiteit mbt inzet van middelen
  - Sociale cohesie (Groen bind en verbindt)
  - draagvlak

Drive's en redenen

- Maatwerk
- Profijtbeginsel
  - Waardestijging Og (10-30 %)
  - Leuke contacten in de buurt
  - Gezelligheid (participatie is leuk)
    - Betere verhouding overheid en private partijen
- Betere verhouding overheid en private partijen

Uitgangspunt Collegeprogramma “Iedereen doet mee”

Doelen

- Kwaliteitsverbetering van de wijken
- Sociale cohesie
- Veiligheidsbeleving

De alphense visie op.....

- Het proces
- De leefomgeving
- De burgers
- De participatiedrive's

Het proces

1. Formuleren probleem
  2. Indicatie participatieniveau
  3. Divergerende fase: out of the box
  4. Convergerende fase: toetsen en wegen
  5. Besluitvorming
- Met alle relevante partijen

Een creatief proces organiseren

Participatienivau's

gemeente
Meebeslissen

Burgers
Zelforganisatie

Coproduceren

Actief
meedoen

Adviseren

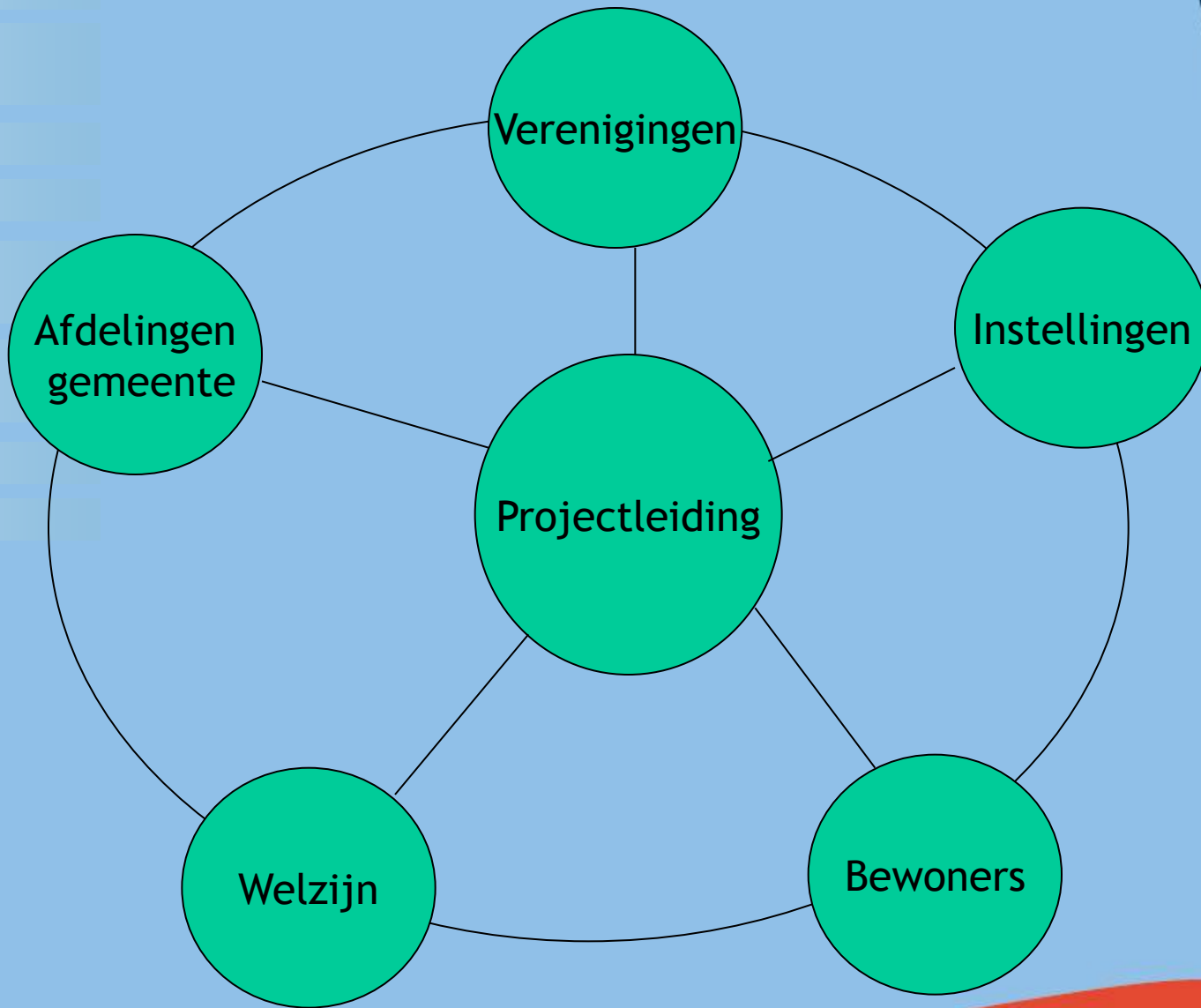
Deskundigheid

Raadplegen

Meningen peilen

Informeren

Ontvangen

Visie op de leefomgeving

- Toekomstvisie Alphen
  - Dorpse karakter
  - Dorpsplein effect
  - Participerende inwoners

**Home is
a
feeling
not a
location**

Visie op de Alphense participerende burger

- Onderzoek naar de betrokkenheid
- Aantal betrokkenen
- Omvang activiteiten
- Duurzame participatie kost tijd & geld
- Vind wat bindt

Stadspeiling

Betrokkenheid bij de stad

- Medeverantwoordelijk voelen 87 %
- Actief in buurt 32 %
- Bereidheid tot inzet 32 %
- Betrekken bij veranderingen 35 %

• Sociale cohesie

- Perceptie sociale kwaliteit 6,1
- Hechting aan buurt 72 %

• Veiligheid

- Gevoel onveiligheid 17 %

Stadspeiling 2010

Conclusies

- Kansen voor participatie
- Sociale kwaliteit neemt toe

Duurzame beheerparticipatie

Actieve vrijwilligers

- 2959 actieve stadbeheer vrijwilligers (4% Alphen)
- 15 basisscholen
- verdeling participatie:
  - 89% groen
  - 4% speelvoorzieningen
  - 4% schoon
  - 3% overig=5ha plantvakken
  - 440 Bloembakken

Groei betrokkenheid vrijwilligers

- 1992: 100
- 1995: 500
- 2000: 1500
- 2005: 2400
- 2011: 2959

Conclusie: na groei volgt consolidatie

Deelname aan groenactiviteiten

• Werkacties (115 stuks per jaar)	2000
• Snoeicursus	100
• Excursies	200
• Jeugdbuurtbeheer	80
• Tuinenkeuring 1 x per 2 jaar	

De begeleiding van participatie

- 3 fte omgevingsvakmannen
- 150.000 euro werkbudget
- Excl. inzet 4 gebiedsbeheerders

*Vrijwilligers krijgen is
een gunst*

*Vrijwilligers behouden
is een kunst*

Drive's voor participatie

- Eigen belang
- Sociale problemen (bijv. eenzaamheid)
- Meeliften op landelijke acties
  - Burendag
  - Zwerfafval plus
- Educatie
- Wijkrenovatie
- Waardestijging onroerend goed
- Graffitioverlast
- Duurzaamheid
- Vind wat bindt

Eigen belang: we willen een hondenveld

Aanleiding sociale problemen

Nationale Burendag

Zwerfafval plus

Educatie: Leuk en ludiek

Verzakking als aanleiding renovaties

Woningen gewild

Preventieve aanpak graffiti

Duurzaamheid: eetbaar Alphen

Vind wat bindt

Effecten van participatie

- Verzorgde uitstraling
- Aandacht eigen tuin
- Pluskwaliteit
- Betrokken bewoners
- Sociale contacten
- Veiligheidsgevoel (sociale controle)

Verzorgde uitstraling (ook eigen tuin)

Het verschil.....

Pluskwaliteit

Betrokken bewoners

Sociale contacten

Veiligheidsgevoel:sociale controle

Enkele succesfactoren

duidelijke
randvoorwaarden

Organiseer creatief
proces

maak gebruik van
cyclus renovaties

professionele
organisatie

2-zijdige
participatieladder

goede PR

effectief
klachtenmanagement

investeer

wees streng

durf inconsequent
te zijn

bouw belangen in

Bewonersparticipatie in
Alphen aan den Rijn

Beslisboek *stromenwijk*

*Hoe organiseren we
een creatief proces?*

Participatie in stappen

- Bepaal participatieniveau en kaders
- Keuze uit functies/gewenst gebruik
- Ontwerp
- Berekenen beheerlast voor participant
- Samen aanleggen
- Samen beheren
- ... en genieten van mooie straat

Participatiegids via het WEB

Welkom bij de 'participatiegids' © Stroomwijk'

Wanneer u nog vragen heeft over het participatieprogramma, over de uitvoering ervan, of over de voorwaarden, dan kunt u zich wenden tot:

dhr. P.J.M. Westgeest

of verdere informatie vragen bij

dienst Stadsbeheer
Gemeente Alphen aan den Rijn
tel. 0900 481111

of via email:
info@participatiegids-oopeengebied.nl

Verder

Naar Stroomwijk-cite

Eigen straat via WEB

Kies uw straat

Gevelingen

Houtgras

Fluwal

Veldnat

Kies uw straat

De 16 mogelijkste opties kunt zien met u als participatieve bewoner heeft gekozen. Maar natuurlijk heeft een keuze van de straat. De keuze van de gemeente wordt bevestigd in de gemeenteraad.

STAPPENPLAN

STAP 1: WILKEUZE

STAP 2: STRAATKEUZE

Beheereenheid G1: grevelingen 1-27

Gevelingen 1-27

Nieuw Straatkeuze

STAPPENPLAN

STAP 1: WILKEUZE

STAP 2: STRAATKEUZE

Het afgeplande deel wordt omringd op de plattegrond die u op 9 of 8 maart (steenkoud) (afhankelijk van het 27 of 28 maart) (afhankelijk van het jaartal).

Het kan ook voorkomen dat er in uw straat geen een van de afgeplande opties is. In dat geval zijn er in uw straat geen mogelijkheden of andere opties die u kan kiezen voor een 'Nieuw Straatkeuze'.

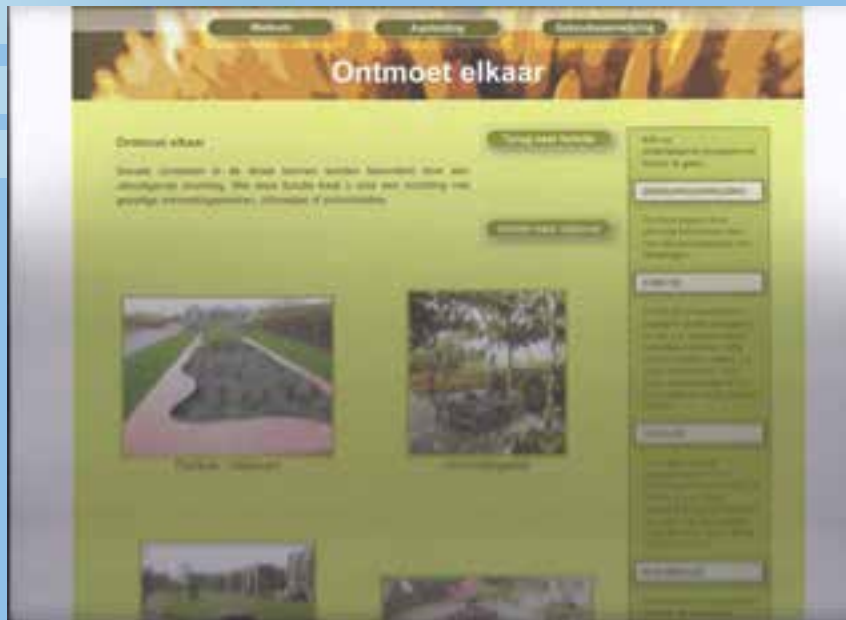
De gemeente kan de straat heeft gekozen voor

Probleem

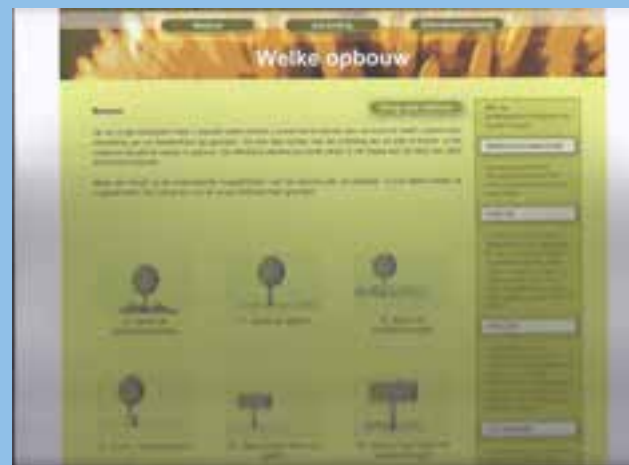
De 16 mogelijkste opties kunt zien met u als participatieve bewoner heeft gekozen. Maar natuurlijk heeft een keuze van de straat. De keuze van de gemeente wordt bevestigd in de gemeenteraad.

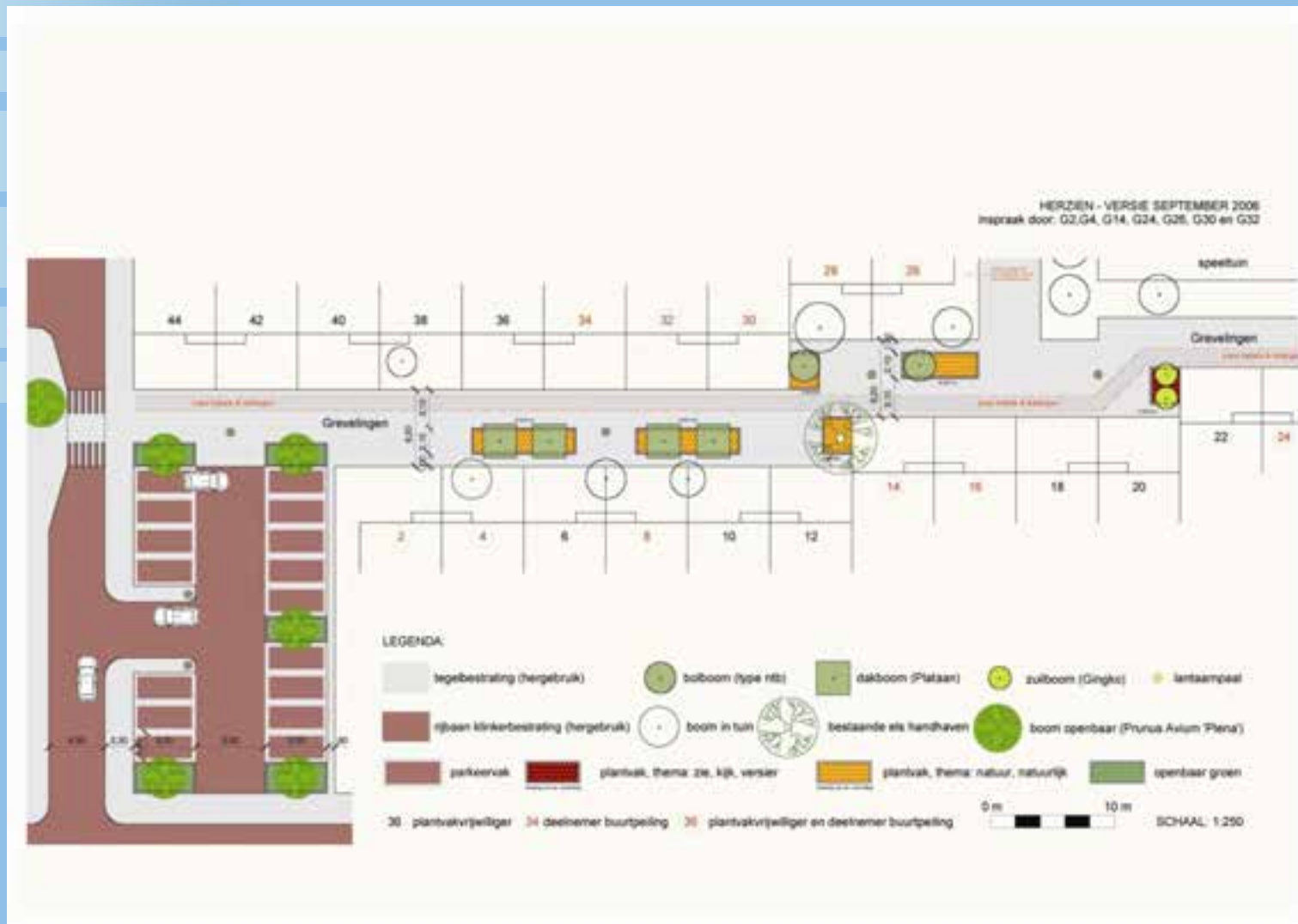
Kiezen van functies

Oriëntatie via WEB

Bewoners maken plan

Startbijeenkomst

Rondgang door wijk

Huisbezoek

Werkgroep

Meest gekozen functies

- Geveltuin
- Sport en spel
- Ontmoeting
- Sierbeplanting
- Flexibele inrichting

Geveltuin

Sport en spel

Ontmoeting

Informele speelruimte

Flexibele inrichting

Relevante data

- 325 eengezinswoningen
- 124 deelnemende adressen (38%)
- Kosten participatievoorzieningen € 62.640
- 27 % duurder dan de basisinrichting Groen
- 41 bloembakken
- 55 bomen
- 1050 m2 heesters
- 7 plakstroken
- Zitelementen, standaards, betonbakken

Enthousiaste & betrokken bewoners

En nu het beheer

Participatie in het groen zorgt voor leven en beleven

